TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN TUY AN** **TỈNH PHÚ YÊN**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 06/2023/QĐDS-ST	*Tuy An, ngày 14 tháng 7 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TUY AN, TỈNH PHÚ YÊN
Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Xuân Hương.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Thanh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên tham gia phiên họp: Ông Biện Tấn Hoàng - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 7 năm 2023 tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 40/2023/TLST-VDS ngày 29 tháng 5 năm 2023 về yêu cầu "Tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp số: 33/2023/QĐST-VDS ngày 29 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà **Trịnh Thị N** – sinh năm 1969; Địa chỉ: khu phố Đ, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, có mặt.

** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- Anh **Phạm Xuân L** – sinh năm 1987; Địa chỉ: khu phố Đ, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, vắng mặt.

- Anh **Phạm Chí L** – sinh năm 1989; Địa chỉ: khu phố Đ, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

- Anh **Phạm Thanh S** – sinh năm 1992; Địa chỉ: khu phố Đ, thị trấn D, huyện K, tỉnh Khánh Hòa, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

- Chị **Phạm Thị Mỹ V** – sinh năm 1995; Địa chỉ: thôn P, xã H, huyện A, tỉnh Phú Yên, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, yêu cầu bổ sung của người yêu cầu cùng các tài liệu khác trong hồ sơ thể hiện:

Bà Trịnh Thị N có chồng là ông Phạm C (chết năm 2019) có 04 người con là Phạm Xuân L, Phạm Chí L, Phạm Thanh S và Phạm Thị Mỹ V. Năm 2019, khi chồng bà chết thì anh Phạm Xuân L con trai bà bị bệnh tâm thần. Từ đó đến nay, bà đã chữa trị nhiều bệnh viện nhưng không giảm mà ngày càng nặng hơn. Hàng tháng anh L được cấp thuốc điều trị, mọi sinh hoạt của anh L do bà do bà chăm sóc. Nhận

thấy anh L có dấu hiệu mất năng lực hành vi dân sự, bà đã làm đơn xin giám định tâm thần cho anh L. Ngày 03/4/2023, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên có kết luận giám định số 58/KLGĐ, kết luận về y học: Anh Phạm Xuân L bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể Paranoid (F20.5 – ICD10). Kết luận khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: có khó khăn trong nhận thức, làm chủ ở các vụ việc dân sự.

Ngày 19/5/2023, bà N yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Phạm Xuân L là người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự.

Quá trình giải quyết việc dân sự, bà N yêu cầu bổ sung: đề nghị Tòa án tuyên bố anh Phạm Xuân L có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Phạm Chí L, Phạm Thanh S và Phạm Thị Mỹ V có bản trình bày thể hiện: Thống nhất đồng ý với yêu cầu của bà Trịnh Thị N, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Phạm Xuân L có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi và thống nhất đề nghị Tòa án cử bà Trịnh Thị N là người giám hộ cho anh Phạm Xuân L.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy An tham gia phiên họp phát biểu: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký và người yêu cầu đã tuân thủ đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, đã được xem xét tại phiên họp, nhận thấy yêu cầu của người yêu cầu là có căn cứ nên đề nghị Tòa án căn cứ Điều 227 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Trịnh Thị N, tuyên bố anh Phạm Xuân L có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tuy An nhận định:

Về quan hệ pháp luật: Bà Trịnh Thị N yêu cầu tuyên bố anh Phạm Xuân L – sinh năm 1987; Trú tại: Khu phố Đ, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi nên yêu cầu của bà N là yêu cầu việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên theo quy định tại khoản 1 Điều 27; Điều 35 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Xét yêu cầu của bà Trịnh Thị N: Bà N có chồng là ông Phạm C (chết), bà N và ông C có 04 con chung là Phạm Xuân L, Phạm Chí L, Phạm Thanh S và Phạm Thị Mỹ V. Từ năm 2019, anh L phát bệnh tâm thần và được điều trị nhưng đến nay vẫn không thuyên giảm, anh L đang nhận trợ cấp xã hội và nhận thuốc uống hàng tháng về bệnh tâm thần, không có khả năng làm chủ hành vi. Anh L, anh S, chị V thống nhất như trình bày của bà N.

Nhận thấy anh L có dấu hiệu mất năng lực hành vi dân sự, bà đã làm đơn xin giám định tâm thần cho anh L.

Tại Kết luận Giám định pháp y tâm thần số 58/KLGĐ ngày 03/4/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Tây Nguyên đối với anh Phạm Xuân L đã kết luận:

- Kết luận về y học Anh Phạm Xuân L bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể Paranoid (F20.5 – ICD10).

- Kết luận khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ ở các vụ việc dân sự).

Ngày 12/6/2023, bà N có đơn yêu cầu bổ sung tuyên bố anh Phạm Xuân L có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự có đủ cơ sở chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trịnh Thị N về việc yêu cầu tuyên bố anh Phạm Xuân L là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Về lệ phí: Bà Trịnh Thị N là cá nhân thuộc hộ cận nghèo nên được miễn nộp lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ: khoản 1 Điều 27; Điều 35; Điều 149; Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự; Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

- Chấp nhận yêu cầu của bà Trịnh Thị N về việc "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi" đối với anh Phạm Xuân L. Tuyên bố anh Phạm Xuân L – sinh năm 1987; Trú tại: Khu phố Đ, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

- Về người giám hộ: Chỉ định bà Trịnh Thị N – sinh năm 1969; Địa chỉ: khu phố Đ, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên là người giám hộ cho anh Phạm Xuân L.

Bà N có nghĩa vụ của người giám hộ:

+ Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

+ Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

+ Quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có);

+ Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Bà N có các quyền của người giám hộ:

+ Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ (nếu có);

+ Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có).

+ Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trịnh Thị N được miễn nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Hoàn lại cho bà Trịnh Thị N 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp tại biên lai thu tiền số 0009615 ngày 29/5/2023 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên.

- Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được tống đạt hợp lệ hoặc niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh;
- VKSND huyện;
- THA DS huyện;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ, AV.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Xuân Hương